

42500

Fanice Hausmanove

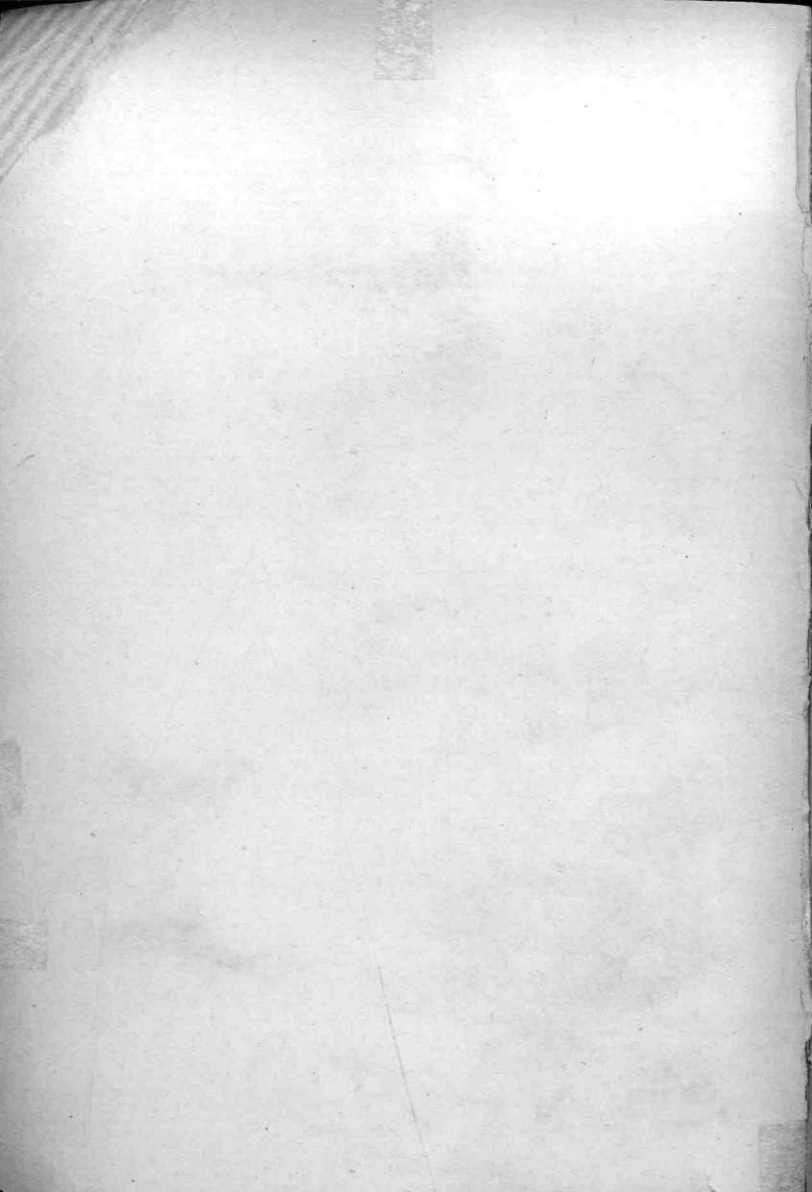
PRVE PESNICE SLOVENSKE

Pesmi

Uredil

Dr. Fran Mohorič

Tiskala brata Rumpeta
Krško - 1926 - Samozaložba

Fanice Hausmanove
PRVE PESNIKE SLOVENSKE

Pesmi

Uredil
Dr. Fran Mohorič

Tiskala brata Rumpreta
Krško - 1926 - Samozaložba

42500

42.500

PROSLOV.

Spomin.

Kdor .. luč, — noči zanj, teme ni! — —
O zgodnja pevka, domu mila!
Ti blaga, rodu verna hči!
Ti — Vila prva si zapela,
Iz pesmi rodu venec plela: —
Pomnik .. je večer tvojih dni!

Zadela te je zla usoda
V nesrečo tvojo vso in roda —
Že v mladi, solnčni dan jasnin;
Budila sestre si in brate
Na delo nove dobe zlate, —
Nikdar ne neha tvoj spomin!

Inv. št. 030018775

PRVI GLASI.

Vojaka izhod.

(25. X. 1848.)

Srčno odhaja
Od doma vojak,
Up solze mu briše
Na lovor grenák.

Bog vas obvarji,
O mati mojá!
Za me ne jokajte,
Da nisem domá!

Z Bogom, o dekle,
Ostani zvestó,
Daj srce mi svoje,
Da pojde z manó!

Vojak je brez straha,
Se nič ne bojí,
Za dom svoj junaško
Življenje pusti.

O dekle, ne jokaj!
Hrast trden stojim.
So prsi železo,
Ž njim smrt odpodim.

Domovju je treba
Vseh hrabrih ljudi,
Ki srce za dom jim,
In rod svoj gorí.

Venec posušen.

(22. IX. 1848.)

Na bregu potoka
Dekletce sedi,
In venec v naročju
Posušen drži.

In solze preliva
Na venec rumen,
Poprej tako lepo
Rudeč in zelen.

Oj dekle! zastojno
Nanj čakaš še kdaj!
Odšel je, nikoli
Ne pride nazaj!

Le venec ostal ji
Spomin je edin,
Ž njo bode pokopan
Ljubezni spomin.

Potnik.

(20. XII. 1848.)

Kaj mnoge dežele
Potník preleti,
Pa tega, kar išče
Nikjer ne dobí.

On išče veselja
In sreče srcá,
Zastonj je iskanje!
Kam naj se poda?

Pri kraljih, — razmišlja, —
Le tam je domá!
Pa krona in žezlo
Veselja ne dá!

In misli! — v gradovih,
Prepolnih srebrá,
Tam moram ga najti,
Le tam je domá!

Gospodo največjo
Skrb trda tišči,
Tam iščeš zastonj ga,
Veselja tam ni.

In v hiše lesene
Potník se podá,
Pod slamnate strehe
Gre pot mu srcá.

Tam najde ljubezni
Zavezo srčno,
V nji združilo srca
Je večno nebó.

Ljubezni ni treba
Ne zlatih gradov,
Zvest v zvestem le srcu
Ljubezni je krov.

NADALJNJE PESMI.

Nesrečnik.

(5. IV. 1849.)

Zakaj, zakaj vas vprašam,
Za mene sreče ni?
Vse moje srce rani,
Kar druge veseli.

Če drugim sije solnce,
Temná je noč za mé,
Če drugim srce bije,
Srce mi moje mré.

Nekdaj je cvetjeavelo,
In radost brez skrbí,
Šla proč je moja radost,
Za me več sreče ni.

Deklé lepó kot roža —
Zvestost priseglo mi,
Kot so nebeške zvezde,
So njene mi oči.

Prijatelja pritisnil,
Na zvesto sem srcé,
Prijatelj — ljubeznivo —
Prevzel mi je deklé.

Zakaj, zakaj, vas vprašam,
Za mene sreče ni?
Za me je vse zgubljeno,
Kar druge veseli.

Moje drago.

(8. VI. 1849.)

V preljubi domovini
Pred hišoj stalo je,
Drevo zeleno, senčno,
Vse mi veljalo je.

Bolj zvestega prijatlja,
Za me na svetu ni,
Z menoj delilo žale
In vse je srečne dni.

Na drevu venec visel
Je sreče moje vse,
Na vencu so vsahnile
Vse rože zdavnaj že.

Vse mene je izdalo:
Prijatelj, ljubica,
In vse me zapustilo,
Od me je sreča šla.

Le k svojemu drevesu
Pribežal sem nazaj,
V njegovi senci našlo
Srcé je mir dozdej.

To drevo tak sem ljubil,
Bilo je meni vse,
Posekano — z njim zadnje
Vse drago je mojé.

ZADNJE PESMI.

Umirajoči pesnik.

(30. VIII. 1849.)

Še enkrat strune milo se zglasite!
Od vas zdaj jemljem v žalosti slovó.
Le to vas prosim, prej ne obmolknite,
Ko duša moja našla je nebó.

Ko mnoga solza lica je močila,
Z menoj jokale strune drage ste,
Ko da bi mogle žalost razumeti,
Ki rani mlado moje mi srce.

Ko nadej je veselje moje klilo,
Ste strune veselile se z menó,
Pa z Bogom ve, o drage, drage strune!
Naj pesmi zadnje razveni slovó!

Za me se jasno je nebo stemnilo;
Kdaj padla v noč je moja zvezda že?
Veselje vmira, rad, o rad odidem
V dom drugi, kjer svoj najde mir srcé.

Kar sem iskal, tu nisem mogel najti,
Vsa sreča naša v sanjah le živi,
Kar dan prinese, zopet dan odvzame,
Veselja drevo komu zeleni?

Zdaj z Bogom svet, saj zapustim te lahko,
Le enkrat še, o Lyra mi zapoj!
Poj zadnjikrat, naj tvoj še glas poslušam,
Poprej ko pojdeš v temni grob z menoj!

Golobici.

(13. IX. 1849.)

Naprej zdaj golobička!
In naglo léti k nji,
Saj veš, kam moje srce
Tak močno hrepeni.

Saj veš, kje ljuba biva,
Kam cesta dalnja gre,
Saj veš, da komaj čakam,
Na pisemce od nje.

V svoj klunček vzameš pismo,
Poneseš brž ga k nji,
O moja golobička,
Od me srečnejša si!

Glej! Kmalu že jo vidiš,
Njo, zvezdo sreče vse,
In ljubo te privila
Na svoje bo srce.

Stoj! Golobička, čakaj!
Nič k nji te ne pustim!
Da drugo naj objemlje, —
Prav tega ne trpim!

Raj svoje perutnice
Posodi, ljuba, mi!
Da sam letim in nesem —
Sam svoje pismo k nji!

Slavnice bežani.

(17. XI. 1849.

Zakaj, o slavnica si mi odišla?
Zakaj več žali moje ne deliš?
Ne veš, da toliko sem že prestala? —
In vendar tudi ti me zapustiš!

Nikoli več ne slišim tvojih pesmi,
Ki zacelile srca rane so,
Tožila sem ti, kar srce težilo,
In vsmiljena si jokala z menó.

Za me je tudi mnoga roža cvela,
Mnog venec sreča plela je za me,
Pa roža, venec kmalu sta zvenela,
In trni sámi so ostali še.

To vse veš ti, o slavnica, in vendar
Od mene greš! Samá z menoj deliš,
Kar me teži in srce moje rani, —
In vendar tudi ti me zapustiš!

Pa pojdi! — beži le! Saj že je dolgo,
Kar sreča vsa zbežala je od me;
Srce bo vmrlo, kmalu že izveste, —
Za kratko dobo le od me gredé.

Roda zvezda.

(Slovenija 2. I. 1849/2.)

Pred tisoč leti slavno
Kraljestvo je biló,
Ljubezni domovina,
Ljudem zvestó nebó.

In gore in doline
Vse solnce tam zlatí.
In kadar Febus zgine,
Jih luna posrebri.

Tam hribci preprijazni
Vsi v trtic vencu so,
Na travnikih zelenih
Pa rožice cvetó.

Tam ljudstvo zvesto, srčno
Za vero, dom gorí,
Opora doma zvesta,
Življenje z njim delí.

Pa veš, kako dežela
V ime glasi se ta?
Zastonj, — tegá ne vgameš,
V pozabo je prešla.

Oblaki so jo krili,
In v temi spala je,
Pa vzdignila se bode,
Že zora vstala je.

Brez vodje tava ljudstvo,
Le truplo brez glavé,
In jutro je brez solnca
In noč je brez zvezdé,

Mar ni junak še rojen
Plemena silnega,
Da zlomi zle verige
Robstvà zatilnega?

Žnjim rod naj ves se zveže
In spasi rodni dom!
In slava, gre mu slava
Za sužnosti prelom.

Od roda v rode roda
Junak bo blagrovan,
In vnuk vseh poznih vnukov
Njegov slavil bo dan.

V spominu ga častite
V junaška dela vsa,
In vedno k novi slavi
In zmagi rod gre ta.

In roda stara slava
Se v rodu ponovi,
Ilirija velika
Bo stala v nove dni.

DODATEK.

Doslov.

LOVRO TOMAN.

Za pevke slovenske
Živim in gorim . . .
V. Vodnik.

Prvi pesnici.

(Celjske Novine 1848/21.)

Na drevesa vrh je sela
V gaju tička, pevka mala.
Z vejico se zanihala,
Pesem vigredno zapela:

Hvala Bogu! Zima grudna, —
Ki je matico vmorila, —
Je pregnanka pobegnila,
Vigred vstaja sadobudna . . .

Priletite, ve sestrice!
Venča se nevesta krasna,
Pesem naj glasi se glasna
V tvoj pozdrav, o prerodnica!

Veja vejici šumljaje,
Vetrič pesem naj raznaša,
Gora jo in dol razglaša,
Jek jo nosi na vse kraje.

In sestrice, mile tice,
Hitro v svate priletijo,
In stoglasno žvrgolijo
Pesmi slave in hvalice.

Vse je živo, vse prepeva,
Z glasom pesmi glas se vjema,
Rodu vsemu srca vnema,
Svet zavzet je v radost dneva.

Dan slavi svoj sreče Vila,
Pesmi prvi spev zapoje
In budi rojake svoje, —
Rodna Vila, pevka mila.

Pevaj, pevaj še pesnica,
Struna naj ti ne zastane,
Naj sestricam srca gane —
Prerokinja domačica!

Venčaj mati se velika,
Rodne zemlje rodna mati!
Sestri vse daj v pesmi zlati,
Kar ji srce žlahtno mika!

Rodoslov.

Ne misli: v gradovih
Je sreča domá;
Tam — moraš — je najti —
Veselje svetá!

Gospodo najvišjo
Skrb trda teži, —
Tam iščeš zastonj ga, —
Veselja tam ni.

Potnik.

Žil srečen, ponosen
Gospod je graščin,
Hip zruši bogastvo
Na prah razvalin.

Za ženo ljubljeno
Šel v rani je grob,
Hči šla je za njima
Plen srčnih tegob.

00000421870

RAZKAZEK.

Proslov 2

Prvi glasi.

Vojaka izhod 3
Venec posušen 5
Potnik 6

Nadaljnje pesmi.

Nesrečnik 8
Moje drago 10

Zadnje pesmi.

Umirajoči pesnik 12
Golobici 14
Slavnice bežani 16
Roda zvezda 17

Dodatek.

Doslov 20
Rodoslov 23

886.3-1

